

**Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2019/2020**

Etap rejonowy

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania testu prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. **Zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.
2. Masz do rozwiązania **45** zadań zamkniętych, za rozwiązanie których możesz otrzymać maksymalnie **45** punktów.
3. W zadaniach podane są 4 odpowiedzi, z których **tylko jedna jest poprawna**.
4. Odpowiedzi udzielaj wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi**.
5. Jeżeli pomylisz się, błędne oznaczenie otocz kółkiem i zaznacz nową, poprawną odpowiedź.
6. Jeśli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa - to żadna odpowiedź nie będzie uznana.
7. Nie używaj ołówka, gumki ani korektora na karcie odpowiedzi.
8. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
9. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
10. Czas rozwiązywania zadań **90 minut**.

Powodzenia!

Zad. 1

KARTA DO GŁOSOWANIA
w dniach 7 i 8 czerwca 2003 r. w referendum ogólnokrajowym
zarządzonym przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
na dzień 8 czerwca 2003 r.

Pytanie:
**Czy wyraża Pani/Pan zgodę na przystąpienie
Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej?**

TAK ☐ **NIE** ☐

Wyjaśnienie dotyczące przedmiotu referendum:
Udzielenie odpowiedzi pozytywnej „TAK” oznacza zgodę, zaś udzielenie odpowiedzi negatywnej „NIE” oznacza brak zgody na ratyfikację przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Traktatu między
Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecją, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Irlandią, Republiką Włoch, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej)
a
Republiką Czeską, Republiką Estońską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Rzeczpospolitą Polską, Republiką Słoweni, Republiką Słowacką
dotyczącego przystąpienia
Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słoweni i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej
— podpisanego w Atenach dnia 16 kwietnia 2003 r.

Informacja o sposobie głosowania:
Głosujący udziela odpowiedzi na postawione pytanie, stawiając znak „x” w kratce obok odpowiedzi pozytywnej „TAK” albo w kratce obok odpowiedzi negatywnej „NIE”.
Postawienie znaku „x” w obu kratkach lub niepostawienie tego znaku w żadnej z kratek spowoduje nieważność głosu.

miejsce na pieczęć
obwodowej komisji
do spraw referendum

<http://www.plus-minus.net.pl>

Jakiego rodzaju demokracji dotyczy powyższy tekst źródłowy?

- a. pośredniej,
- b. bezpośredniej,
- c. przedstawicielskiej,
- d. żadna z powyższych odpowiedzi.

Zad. 2

Zgodnie z obowiązującym prawem, odwołanie przez obywateli wybranych w wyborach powszechnych przedstawicieli (posłów, senatorów) jest:

- a. możliwe, ale wyłącznie na podstawie dyrektyw Unii Europejskiej,
- b. możliwe, ale wyłącznie w przypadku zwołania Zgromadzenia Narodowego,
- c. niemożliwe, bo jest to sprzeczne z zasadami mandatu wolnego,
- d. niemożliwe, chyba że z wnioskiem wystąpi Prezydent RP, a procedura zostanie przegłosowana w referendum.

Zad. 3

Zaznacz nieprawidłowe zakończenie zdania: Wybory do Sejmu RP są:

- a. bezpośrednie,
- b. równe,
- c. tajne,
- d. proporcjonalne.

Zad. 4

„W trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny, odzyskawszy w 1989 roku możliwość suwerennego i demokratycznego stanowienia o Jej losie, my, Naród Polski - wszyscy obywatele Rzeczypospolitej, zarówno wierzący w Boga będącego źródłem prawdy, sprawiedliwości, dobra i piękna, jak i nie podzielający tej wiary, a te uniwersalne wartości wywodzący z innych źródeł (...)

Konstytucja RP

Które z poniższych wydarzeń odnosi się do podkreślonego fragmentu tekstu:

- a. obrady Okrągłego Stołu,
- b. powstanie Solidarności,
- c. wybory do Sejmu i Senatu,
- d. referendum uwłaszczeniowe.

Zad. 5

Wskaż poprawną datę uchwalenia dokumentu z poprzedniego zadania:

- a. 1989,
- b. 1992,
- c. 1997,
- d. 2004.

Zad. 6

Istnieje jeden system naczelných (centralnych) organów państwowych, których kompetencje odnoszą się do całej Polski.

Istnieje jedna Konstytucja RP i jednolity system prawa, których normy obowiązują na całym terytorium państwa polskiego.

Istnieje jednolite obywatelstwo oznaczające, że żadna z jednostek podziału terytorialnego nie może ustanawiać i nadawać odrębnego obywatelstwa.

Działa jednolity system sądowy. Wymiar sprawiedliwości wykonywany jest na podstawie jednolitego na całym terytorium państwa systemu prawa materialnego i procesowego.

Powyższe stwierdzenia charakteryzują:

- a. zasadę republikańskiej formy państwa,
- b. zasadę suwerenności narodu,
- c. zasadę trójpodziału władzy,
- d. zasadę unitarnej formy państwa.

Zad. 7

Art. 10.

1. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowej.
2. Władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, władzę wykonawczą Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów, a władzę sądową sądy i trybunały.

Konstytucja RP

Twórcą powyższej zasady w XVIII w. był:

- a. John Locke,
- b. Charles de Montesquieu,
- c. Edmund Burke,
- d. Immanuel Kant.

Zad. 8

Rejestracja stowarzyszenia (...) polega na wpisaniu go do ewidencji stowarzyszeń (...) prowadzonej w danym starostwie/urzędzie miasta (...). Starosta po otrzymaniu wszystkich wymaganych dokumentów bada, czy są one poprawne pod względem formalnym czy regulamin jest zgodny z przepisami prawa, oraz czy założyciele spełniają wymogi określone w ustawie (...)

<https://poradnik.ngo.pl>

Powyższy tekst dotyczy rejestracji:

- a. stowarzyszenia zwykłego,
- b. stowarzyszenia zarejestrowanego,
- c. fundacji,
- d. stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zad. 9

Art. 28.

1. Godłem Rzeczypospolitej Polskiej jest wizerunek orla białego w koronie w czerwonym polu.
2. Flaga Rzeczypospolitej Polskiej ma kolory biały i czerwony.
3. Hymnem Rzeczypospolitej Polskiej jest Mazurek Dąbrowskiego.
4. Godło, barwy i hymn Rzeczypospolitej Polskiej podlegają ochronie prawnej.

Wskaż, które z powyższych zdań zaczerpniętych z Art. 28 Konstytucji RP zostało zmienione (jest nieprawdziwe):

- a. 1,
- b. 2,
- c. 3,
- d. 4.

Zad. 10

Uznanie za (.....) odbywa się w trybie decyzji administracyjnej wydanej przez wojewodę na podstawie wniosku. Organem właściwym do wydania decyzji jest wojewoda właściwy ze względu na zamierzone miejsce osiedlenia się osoby ubiegającej się o uznanie za (.....).

Uznanie za (.....) dotyczy osoby:

- mającej polskie pochodzenie,
- zamieszkałej przed 1 stycznia 2001 roku na stałe na terytorium obecnej Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżańskiej, Republiki Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Republiki Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej,
- przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z kształceniem się na studiach wyższych (I,II stopnia, jednolitych magisterskich lub doktoranckich) lub gdy prawo pobytu przysługiwało jej w związku z odbywaniem studiów jako członkowi rodziny obywatela UE;
- która złożyła wniosek do wojewody w terminie 12 miesięcy od ukończenia szkoły wyższej.

<http://www.malopolska.uw.gov.pl>

W miejsca wykropkowane należy wpisać:

- a. obywatela,
- b. repatrianta,
- c. migranta,
- d. emigranta.

Zad. 11

Osoba przybywająca do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej w celu wskazanym w poprzednim zadaniu nabywa obywatelstwo polskie z mocy prawa:

- a. z dniem przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej,
- b. w chwili otrzymania dowodu osobistego,
- c. w chwili nadania go przez prezydenta,
- d. żadna z powyższych odpowiedzi.

Zad. 12

Wskaż, w których wyborach obywatel nie uczestniczy:

- a. wybory do Senatu,
- b. wybory do Parlamentu Europejskiego,
- c. wybory Sejmiku województwa,
- d. wybory Rady Ministrów.

Zad. 13

W skład tego zespołu wchodzi: Marszałek, wicemarszałkowie, przewodniczący lub wiceprzewodniczący klubów oraz przedstawiciele porozumień, a także klubów parlamentarnych, jeśli reprezentują co najmniej 15 posłów oraz kół parlamentarnych reprezentujących w dniu rozpoczęcia kadencji Sejmu osobną listę wyborczą.

Powyższy tekst charakteryzuje:

- a. Prezydium Sejmu,
- b. Komisję śledczą,
- c. Konwent Seniorów,
- d. żadną z powyższych.

Zad. 14

Grafika po prawej stronie przedstawia logo:

- a. Sejmu,
- b. Senatu,
- c. Prezydenta RP,
- d. samorządu terytorialnego.

Zad. 15

Wybory do organu, którego logo przedstawiono w poprzednim zadaniu odbywają się:

- a. co 3 lata,
- b. co 4 lata,
- c. co 5 lat,
- d. w zależności od okoliczności.

Zad. 16

Wskaż, które zdanie jest prawdziwe, a które fałszywe (P=prawda, F=falsz):

- A. Rada Ministrów ponosi odpowiedzialność za swoją działalność przed Senatem.
- B. Premier jest wybierany przez ogół obywateli w wyborach powszechnych.
- C. Członków Rady Ministrów powołuje Prezes Rady Ministrów.
- D. Wotum zaufania Radzie Ministrów udziela Sejm.

Wskaż, które zdanie jest prawdziwe, a które fałszywe (P=prawda, F=falsz):

- a. F, F, F, P,
- b. P, P, P, F,
- c. P, F, P, F,
- d. F, P, F, P.

Zad. 17

Wskaż numery odpowiadające województwom, które posiadają dwie „stolice”:

- a. 5, 8,
- b. 5, 7,
- c. 7, 9,
- d. 9, 16.

Zad. 18

Na podstawie mapy z poprzedniego zadania zaznacz zdanie prawdziwe:

- a. województwo łódzkie graniczy z 8 i 11,
- b. województwo śląskie graniczy z 6 i 13,
- c. województwo opolskie graniczy z 14 i 15,
- d. województwo kujawsko-pomorskie graniczy z 1 i 6.

Zad. 19

**W czasie wakacji zwiedziłeś 4 miasta: TORUŃ, OLSZYN, WIELICZKĘ i RZESZÓW.
Na podstawie mapy z poprzednich zadań wskaż województwa, w których byłeś**

- a. 7, 3, 15, 16,
- b. 2, 8, 11, 16,
- c. 3, 4, 14, 15,
- d. 7, 4, 14, 16.

Zad. 20

Ustawowymi organami władzy wykonawczej na poszczególnych poziomach samorządu terytorialnego są:

- a. Rada Gminy, Rada Powiatu, Sejmik Województwa
- b. Burmistrz, Wojewoda, Prezydent Miasta
- c. Prezydent Miasta, Starosta, Marszałek Województwa,
- d. Burmistrz, Rada Powiatu, Marszałek Województwa.

Zad. 21

Ustrój, w którym władze uznają się za nadrzędne wobec obywateli, wymagają od nich uległości i podporządkowania decyzjom władz, nie ingerują w życie prywatne obywateli to:

- a. totalitaryzm,
- b. autorytaryzm,
- c. demokracja,
- d. anarchia.

Zad. 22

- 1. układ sił w parlamencie (lub podjęte w nim uzgodnienia, gdy żadna z partii nie posiada większości) przesądza o powołaniu premiera i powołaniu rządu
- 2. rząd ponosi odpowiedzialność polityczną przed parlamentem, który może wyrazić wotum nieufności,
- 3. między parlamentem a rządem istnieje system powiązań organizacyjnych, funkcjonalnych i personalnych (ministrowie mogą być i często są deputowanymi).

Powyższe cechy charakteryzują system:

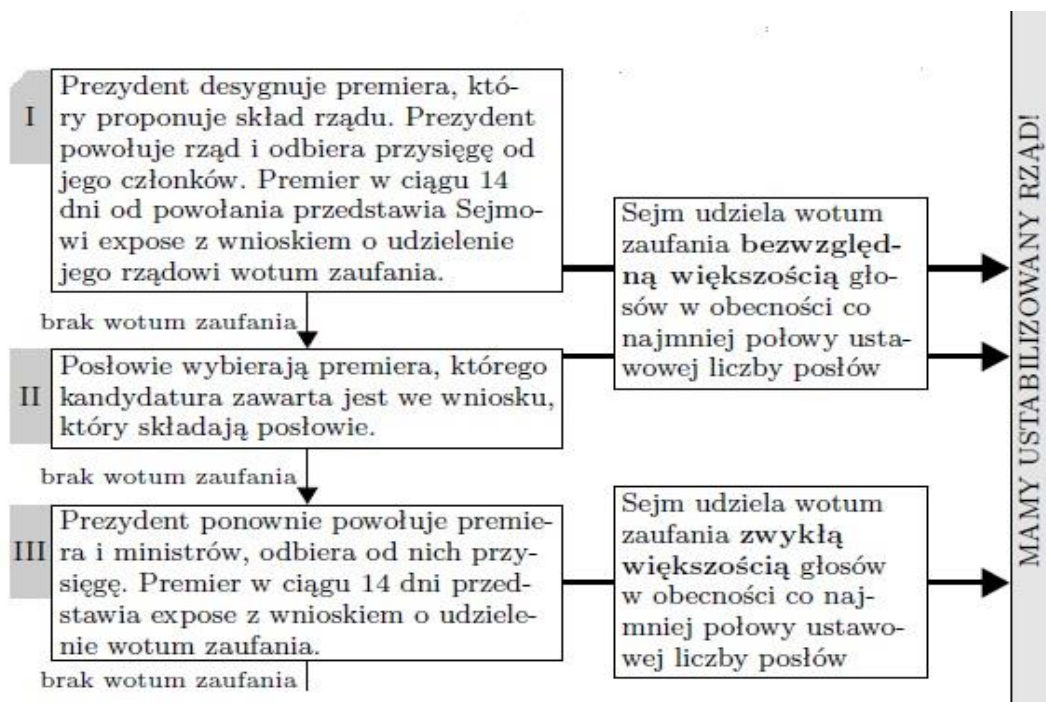
- a. parlamentarno-gabinetowy,
- b. prezydencki,
- c. semiprezydencki,
- d. parlamentarno-komitetowy.

Zad. 23

Opisany w poprzednim pytaniu system obowiązuje:

- a. we Francji,
- b. w Rosji,
- c. w Polsce,
- d. w USA.

Zad. 24

Powyższy schemat przedstawia jedną z ważniejszych procedur w Polsce zwaną procedurą trzech kroków (I, II, III). Po jego analizie wskaż, jakie będą konsekwencje „braku wotum zaufania” w III kroku?

- Prezydent RP wyznacza Premiera i ten ostatecznie formułuje rząd,
- Prezydent RP rozwiązuje Sejm i ogłasza nowe wybory,
- Prezydent RP skraca kadencję Sejmu i ogłasza nowe wybory,
- Prezydent RP do nowych wyborów staje na czele wybranego przez siebie rządu.

Zad. 25

Bezwzględna większość użyta w wykresie poprzedniego zadania oznacza że:

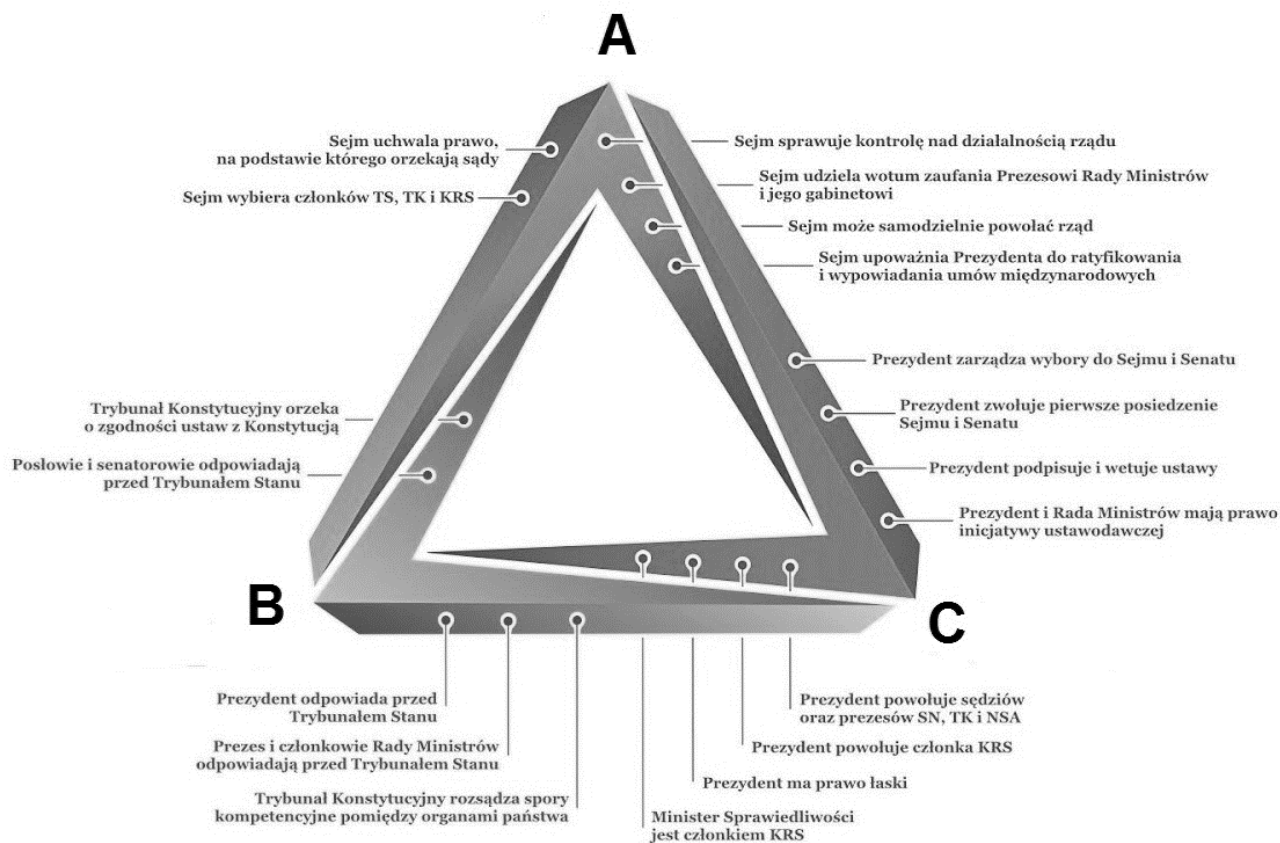
- więcej głosów jest **za** niż przeciw (wstrzymujące głosy nie mają wpływu na decyzję),
- głosów **za** jest więcej niż głosów przeciw i wstrzymujących się,
- głosów **za** musi być 2/3 ogólnej liczby posłów,
- głosów **za** musi być 3/5 ogólnej liczby posłów.

Zad. 26

Większość 3/5 głosów ZA z ogólnej liczby posłów wykorzystuje się w procedurze:

- przegłosowania skrócenia kadencji Sejmu,
- przegłosowania weta Prezydenta RP,
- odrzućenia przez Sejm poprawek Senatu,
- wyrażenia przez Sejm zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej.

Zad. 27

W odpowiednich miejscach wykresu w punktach A, B, C powinno być wpisane odpowiednio:

- A. legislatywa, B. egzekutywa, C. judykatywa
- A. egzekutywa, B. legislatywa, C. judykatywa,
- A. judykatywa, B. egzekutywa, C. legislatywa,
- A. legislatywa, B. judykatywa, C. egzekutywa,

Zad. 28

Wskazany na grafice w poprzednim zadaniu Trybunał Konstytucyjny to organ, który:

- wobec osób skazanych (np. Prezydent RP) może orzec karę pozbawienia wolności,
- rozstrzyga skargę konstytucyjną,
- rozstrzyga odwołania od wyroków Sądu Najwyższego,
- orzeka o zgodności wyborów do Sejmu i Senatu.

Zad. 29

Zaznacz, kogo dotyczy grafika powyżej:

- a. Karaimów
- b. Łemków,
- c. Tatarów,
- d. Romów.

Zad. 30

Grupy wskazane w pytaniu poprzednim to na podstawie ustawy:

- a. mniejszości narodowe,
- b. mniejszości etniczne,
- c. mniejszości regionalne,
- d. żadne z powyższych.

Zad. 31

Wskaż, jaka organizacja międzynarodowa została zaznaczona na grafice:

- a. Trójkąt Weimarski,
- b. Środkowoeuropejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu (CEFTA),
- c. Inicjatywa Środkowoeuropejska,
- d. Grupa Wyszehradzka.

Zad. 32

Wskazana w poprzednim pytaniu organizacja:

- a. działa dalej w ramach Unii Europejskiej,
- b. została rozwiązana po wejściu tych państw do Unii Europejskiej,
- c. została rozszerzona o kolejne państwa,
- d. żadne z powyższych.

Zad. 33

Zaznacz, ile państw wskazanych na grafice z zadania 31 posiada oficjalnie walutę EURO:

- a. 1,
- b. 2,
- c. 3,
- d. 4.

Zad. 34

Rysunek powyżej przedstawia proces:

- a. ruchliwości pionowej,
- b. ruchliwości poziomej,
- c. ruchliwości wewnątrzpokoleniowej,
- d. ruchliwości międzypokoleniowej.

Zad. 35

Przeanalizuj kolejność wstępowania państw do UE i wskaż prawidłowe stwierdzenie.

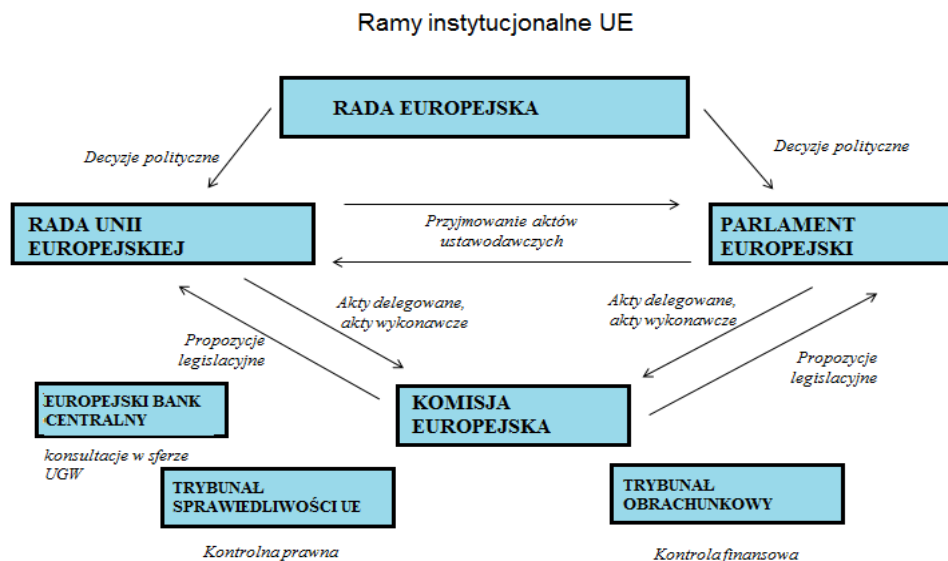
- a. kolejność jest prawidłowa,
- b. zamienione miejscami są Wielka Brytania i Hiszpania,
- c. zamienione miejscami są Grecja i Wielka Brytania i Polska i Szwecja,
- d. zamienione są miejscami tylko Polska i Szwecja.

Zad. 36

Walutę wspólnotową EURO i obywatelstwo europejskie wprowadził:

- a. Traktat z Lizbony,
- b. Traktat z Maastricht,
- c. Traktat z Nicei,
- d. Traktat Amsterdamski.

Zad. 37

Przewodniczącym, której ze wskazanych powyżej instytucji UE jest od 2014 r. Donald Tusk:

- a. Komisji Europejskiej,
- b. Rady Europejskiej,
- c. Rady Unii Europejskiej,
- d. żadnej z wymienionych.

Zad. 38

Która ze wskazanych na grafice z poprzedniego zadania instytucji, posiada prawo inicjatywy prawodawczej:

- a. Rada Unii Europejskiej i Rada Europejska,
- b. Rada Europejska i Parlament Europejski,
- c. tylko Komisja Europejska,
- d. tylko Parlament Europejski.

Zad. 39

Która ze wskazanych na grafice z zadania 37 instytucji, posiada 3 siedziby; w Brukseli, Strasburgu i Luxemburgu:

- a. Komisja Europejska,
- b. Parlament Europejski,
- c. Trybunał Sprawiedliwości UE,
- d. Rada Unii Europejskiej.

Zad. 40

<http://objectofhistory.org>

Sytuacja ukazana na zdjęciu powyżej to:

- a. strajk,
- b. pikieta,
- c. blokada,
- d. wiec.

Zad. 41

Corocznie 10 grudnia, w rocznicę jakiego wydarzenia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka?

- a. uchwalenia Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,
- b. uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka,
- c. uchwalenia Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka,
- d. uchwalenia Karty Praw Podstawowych.

Zad. 42

Akcja wskazana na grafice powyżej jest organizowana przez:

- a. Human Rights Watch,
- b. Helsińską Fundację Praw Człowieka,
- c. Amnesty International,
- d. Komitety Helsińskie.

Zad. 43

Grafika powyżej przedstawia logo:

- a. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- b. Urząd Obrony Konkurencji i Konsumentów,
- c. Urząd Ochrony Konsumentów i Kupców,
- d. Urząd Ochrony Kupców i Kontrahentów.

Zad. 44

Podatek bezpośredni obejmujący dochody uzyskiwane przez osoby fizyczne to:

- a. PIT,
- b. CIT,
- c. VAT,
- d. akcyza.

Zad. 45

<https://wyry.pl>

Podatek ukazany na powyższej grafice jest podatkiem:

- a. generalnym, pobieranym przez urzędy skarbowe,
- b. lokalnym, pobieranym przez samorządy gminne,
- c. pobieranym od właścicieli lokali usługowych,
- d. lokalnym, pobieranym przez Regionalne Izby Obrachunkowe.